

1 Thessalonicenzen 5:1-11

Oproep tot waakzaamheid

¹Maar wat de tijden en de gelegenheden betreft, broeders, is het voor u niet nodig dat men u schrijft.

²Want u weet zelf heel goed dat de dag van de Heere komt als een dief in de nacht.

³Want wanneer zij zullen zeggen: Er is vrede en veiligheid, dan zal een onverwacht verderf hun overkomen, zoals de barensweeën een zwangere *vrouw*, en zij zullen *het* beslist niet ontvluchten.

⁴Maar u, broeders, bent niet in duisternis, zodat die dag u als een dief zou overvallen.

⁵U bent allen kinderen van het licht en kinderen van de dag. Wij zijn niet van de nacht en ook niet van de duisternis.

⁶Laten wij dan niet, evenals de anderen, slapen, maar laten wij waakzaam en nuchter zijn.

⁷Want zij die slapen, slapen 's nachts en zij die dronken zijn, zijn 's nachts dronken.

⁸Maar laten wij, die van de dag zijn, nuchter zijn, bekleed met het borstharnas van geloof en liefde, en met de hoop op de zaligheid *als* helm.

⁹Want God heeft ons niet bestemd tot toorn, maar tot het verkrijgen van de zaligheid, door onze Heere Jezus Christus,

¹⁰Die voor ons gestorven is, opdat wij, hetzij wij waken, hetzij wij slapen, samen met Hem zouden leven.

¹¹Bemoedig elkaar daarom, en bouw de één de ander op, zoals u trouwens al doet.

Gemeente van onze Heere Jezus Christus,

Wat is wijs in corona-tijd? Wel de overheid vat het voor u in een enkel woord samen:

‘Blijf thuis; blijf gezond!’ minister de Jonge: bescherm jezelf, bescherm de ander

Deze spreuk komt uit het Engels, waar die eigenlijk nog beter klinkt: ‘stay home, stay safe’.

Blijf thuis, blijf gezond. In ieder geval in Engelstalige landen heeft menige overheid het advies aan de burger als volgt samengevat: ‘stay home, stay safe’. Blijf thuis, blijf gezond. Heel eenvoudig, heel wijs.

Het is een opdracht; ik kom het ook tegen als wens. In ieder geval dat laatste: ‘blijf gezond’.

Emails die ik de laatste tijd van bijvoorbeeld bedrijven of stichtingen krijg, sluiten nog al eens af met de wens: blijf gezond!

stay home; stay strong; stay positive

Weet u, als Paulus ons een mail zou sturen, of een aansporing of wijsheid in corona-tijd, dan zou hij voor iets anders kiezen. Als Paulus ons iets zou mogen zeggen vanmorgen, dan is het het volgende: ‘gemeente: blijf wakker!’ (stay awake).

Wees waakzaam, wees alert.

En dan bedoelt hij dat geestelijk. Wees geestelijk alert om christen te zijn en te blijven in deze tijd, en om niet achterop te raken.

1 Thessalonicenzen 5 vers 6: ‘Laten wij dan niet, evenals de anderen, slapen, maar laten wij waakzaam en nuchter zijn.’

Dat betekent, vers 8: ‘Maar laten wij, die van de dag zijn, nuchter zijn, bekleed met het borstharnas van geloof en liefde, en met de hoop op de zaligheid *als* helm.’

Geloof, hoop en liefde, worden daar genoemd. Die als verdediging aantrekken. Daar in volharden: in geloof, hoop en liefde; ten allen tijde. Je door corona niet van de wijs laten brengen, je niet laten afleiden; nee: houdt de concentratie op het geloof: in liefde, in hoop. Want

Jezus Christus komt, vers 9 en 10:

‘Want God heeft ons niet bestemd tot toorn, maar tot het verkrijgen van de zaligheid, door onze Heere Jezus Christus, ¹⁰Die voor ons gestorven is, opdat wij, hetzij wij waken, hetzij wij slapen, samen met Hem zouden leven.’

In deze corona-tijd kan je als christen bang worden. Is dit Gods oordeel? Of: waar is God eigenlijk? En wat moet ik doen dan?

Paulus geeft dan niet zozeer een verklaring, als wel een levenshouding: wees wakker; houd je relatie met de Heere, je uitzien naar Jezus levend. Richt je op God.

Niet een verklaring, maar een levenshouding.

Laat ik het wat preciezer uitleggen aan de hand van 1 Thessalonicenzen.

In het heidense, Griekse Thessalonica kwam Paulus op zendingsreis voorbij, en er ontstond direct een kleine gemeente. Alleen: zij werden direct verdrukt en vervolgd, en gelijk moest Paulus al weer vluchten, naar de volgende stad, de jonge, nieuwe christenen in hun verdrukking alleen achterlatend.

Paulus had hen geleerd: Jezus komt! De wederkomst is aanstaande! En tot die tijd lijdt een christen verdrukking (3 vers 3:

³opdat niemand in verwarring gebracht zou worden in deze verdrukkingen. Want u weet zelf dat wij hiertoe bestemd zijn.⁴Toen wij bij u waren, zeiden wij u immers van tevoren dat wij verdrukt zouden worden, zoals ook gebeurd is – en u weet het.’

Maar de gemeente raakte wel in verwarring, want er stierven gelovigen, en zij dachten: zij zijn dan niet bij de wederkomst!

Daarover geeft Paulus dan onderwijs in het slot van hoofdstuk 4. Jawel, ook wie sterft voor de wederkomst, is gered.

Maar daarna wil Paulus dan nog extra onderwijs geven over de eindtijd, begin hoofdstuk 5. Hoe zit dat met de eindtijd; voor ons: wat is corona dan voor teken? Hoe moeten we dit duiden? Komt Jezus nu snel terug? Is de dag van het oordeel voor de deur?

En let op wat Paulus dan doet: die tekenen van de eindtijd zijn voor hem geen reden om aan het rekenen en redeneren te gaan, maar een aansporing tot waakzaam leven!

Wie wil gaan rekenen en theoretiseren, krijgt direct als antwoord in vers 1 en 2: Gods ingrijpen, in het eindoordeel, bij de wederkomst: het zal komen als een dief in de nacht! Stop met rekenen!

Het zal hoe dan ook een verrassing zijn! Vers 1, 2 en 3: ‘⁵Maar wat de tijden en de gelegenheden betreft, broeders, is het voor u niet nodig dat men u schrijft. ²Want u weet zelf heel goed dat de dag van de Heere komt als een dief in de nacht. ³Want wanneer zij zullen zeggen: Er is vrede en veiligheid, dan zal een onverwacht verderf hun overkomen, zoals de barensweeën een zwangere vrouw, en zij zullen *het* beslist niet ontvluchten.’

Let op, dit is belangrijk: het is corona-crisis, Gods voetstappen van het naderende eindoordeel; en: ga niet zitten rekenen (dat is zinloos) – maar zorg dat je klaar bent! Want die dag komt hoe dan ook als een plotselinge verrassing, maar: wee degenen die nu zeggen: ‘er is vrede en veiligheid’ – niks aan de hand! – zij zullen er door overvallen worden.

Maar, vers 4:

‘⁴Maar u, broeders, bent niet in duisternis, zodat die dag u als een dief zou overvallen. ⁵U bent allen kinderen van het licht en kinderen van de dag. Wij zijn niet van de nacht en ook niet van de duisternis.’

Dus, vers 6:

‘Laten wij dan niet, evenals de anderen, slapen, maar laten wij waakzaam en nuchter zijn.’

Al is corona te duiden als een van de tekenen van de eindtijd, dat is niet een aanleiding om achterover te leunen en een beetje te gaan rekenen, maar: aanleiding om te meer klaar te zijn om Jezus te ontmoeten. Wakker te zijn, alert te zijn.

Paulus begrijpt: wij kunnen zomaar Gods plannen niet inzien en begrijpen; daarom heb je als christen ook niet zomaar het antwoord op de coronacrisis, in de zin van: God doet het hier en daar om en ik snap het. Nee, wij zijn God niet. Wij mogen niet hoogmoedig God narekenen in deze tijd. Wel ootmoedig ons voorbereiden op de wederkomst, nu corona zeker een voetstap is van de komende Koning, Jezus Christus.

De tekenen van de eindtijd: die zijn geen rekenmodel, maar aansporing om als gelovige niet in te dutten, maar wakker te blijven.

Zoals Jezus in zijn preken over de eindtijd aanspoort: ‘Maar wie volharden zal tot het einde, die zal zalig worden’, Mattheus 24 vers 13. En: Mattheus 25 vers 13: ‘¹³Wees dan waakzaam, want u weet de dag en ook het uur niet waarop de Zoon des mensen komen zal.’

Gemeente: hoe kijkt u, jij geestelijk gezien tegen de crisis aan?

Jongeren: misschien vind je het wel moeilijk om er iets van Gods hand in te zien. Het virus is gewoon door toeval op ons mensen over gesprongen, bij een dierenmarkt in Whu-Han, dat heeft toch niks met God te maken?

En omdat het besmettelijk is, komt het nu bij ons. Ja; zo gaat dat toch ook al de eeuwen door? Vroeger de pest-epidemieën, Spaanse Griep, Mexicaanse griep, nu Covid-19. Het is allemaal prima te verklaren zonder God – waarom zou ik Hem er bij halen? Het is prima medisch, biologisch te verklaren, en wetenschappelijk weer op te lossen (een vaccin). Waar in dit verhaal hebben we God nodig dan?

Ja; dat is nu precies ons slapen, dit seculiere denken – tegenover het wakker zijn.

Wij denken van onszelf nuchter te zijn, met een dergelijk antwoord, maar Paulus zegt: dit is nou juist de slaap van het ongelooft, en wordt nu juist toch nuchter! Slechts met God in het verhaal, met Jezus in beeld, ben je op de goede manier nuchter!

Want, het is Goede Vrijdag geweest, en het is Pasen geweest, dus Jezus leeft, Hij regeert, en Hij komt terug om te oordelen, de levenden en de doden!

Nuchter blijven, is die waarheid ten allen tijde als een getuigenis overeind houden, persoonlijk overtuigd door de Heilige Geest, in de kracht van de liefde, in de zekerheid van de hoop!

En dat is een hele inspanning. Want weet je: als je gewoon je gedachten maar laat gaan, dan komt een zondig mens niet bij God uit. Weet je: voor slapen hoef je niet veel te doen. Het overmamt je, en je hoeft je er alleen maar aan over te geven.

Zo is het ook met de tijdgeest. In onze tijd, in onze cultuur, is er geen plaats meer voor het grote verhaal van een God die ons redden wil, omdat we anders verloren gaan. Dat wordt als zo achterlijk en achterhaald gezien. Geloven valt in onze cultuur hoogstens onder ‘zingeving, spiritualiteit’, en niet onder ‘ernst’ en ‘noodzaak’. Maar geloven is ten diepste niet ‘zingeving’, maar: ‘gered worden van het komende oordeel’.

Daar moet ik voor wakker geschud worden, anders is het me complete onzin, wat Paulus hier allemaal schrijft. Achterhaald en Middeleeuws.

Maar christenen zijn mensen die zijn wakker geschud, toen zij het evangelie van de redding hoorden. Uit een diepe slaap.

Kijk, hoe Paulus wijst op dit werk van God in hun leven, bij de opening van de brief; 1 vers 4 en verder:

‘⁴Wij weten immers, geliefde broeders, van uw verkiezing door God. ⁵Want ons Evangelie is niet alleen met woorden tot u gekomen, maar ook met kracht en met *de* Heilige Geest en met volle zekerheid (...) toen u het Woord aannam te midden van veel verdrukking, met blijdschap van de Heilige Geest’

Door Gods Geest is een christen wakker geschud, en richt zijn leven voortaan op Jezus. Jezus, die gestorven is, Die is opgewekt uit de doden, Die nu heerst aan de rechterhand van de Vader, en Die zal komen om te oordelen de levenden en de doden.

Deze Jezus heeft Paulus ontmoet op de weg naar Damascus, en sindsdien is hij een apostel die het evangelie van Jezus verkondigt.

Het evangelie van het wakker worden uit de roes van de wereld. Uit de roes van de waan van de dag, en de uitzichtloosheid.

En het leven zonder God loopt snel uit op een losbandig, tomeloos leven, vers 7: ‘⁷Want zij die slapen, slapen 's nachts en zij die dronken zijn, zijn 's nachts dronken ’.

Zonder God in je leven, is het leven uiteindelijk donker. Al kan je dan natuurlijk nog heel wat van het leven maken – maar dat zal een roes zijn, hoe je het ook als nuchterheid ervaart.

Wakker zijn, en nuchter zijn, dat betekent: helder voor ogen hebben wie Jezus is, wat Zijn Koninkrijk betekent, en zo alles in je eigen leven, en in het wereldgebeuren zien in dat licht: Jezus komt.

En dat is een leven in het licht, en een leven van de dag. Daar gaat het Paulus uiteindelijk om. Je levenshouding, ook ten tijde van corona. Vers 4:

‘⁴Maar u, broeders, bent niet in duisternis, zodat die dag u als een dief zou overvallen. ⁵U bent allen kinderen van het licht en kinderen van de dag. Wij zijn niet van de nacht en ook niet van de duisternis’.

Wat een mooie uitdrukking, als aanduiding van die gemeente: ‘kinderen van het licht en kinderen van de dag’.

Dat betekent: met dat je christen werd: er kwam licht in je leven. Vreugde; hoop; als opnieuw geboren. En nu pas, terugkijkend, zie je dat het leven zonder God een droom was. Geen licht, geen tintelende verwachting. Eerder een roes.

Door Christus zijn we in het licht geplaatst; Paulus roept er toe op om er nu ook in te blijven staan. Blijf in het licht; blijf nuchter.

In vers 8 en verder legt Paulus uit wat dat dan concreet is: nuchter blijven.

‘⁸Maar laten wij, die van de dag zijn, nuchter zijn, bekleed met het borstharnas van geloof en liefde, en met de hoop op de zaligheid *als* helm.’

Paulus gebruikt 2 onderdelen van de geestelijke wapenrusting, het borstharnas en de helm, om die te koppelen aan de bekende drieslag geloof, hoop en liefde. Leven in het licht betekent: je

wapenen tegen de duisternis, door te leven uit geloof, hoop en liefde. En de nadruk valt op de hoop; de hoop op de redding.

Want kijk, die wordt als enige verder uitgewerkt in het vers daaropvolgend, vers 9: de hoop van de redding, want: ⁹Want God heeft ons niet bestemd tot toorn, maar tot het verkrijgen van de zaligheid, door onze Heere Jezus Christus.'

Als het gaat om het duiden van de tijden, zegt Paulus: leef wakker, staande in geloof en liefde, ja bijzonder in de hoop, de hoop op de redding, die komt als Jezus komt.

Dat is leven in de eindtijd, en leven in corona-tijd. Met verwachting uitzien naar de komst van Jezus, die door de tekenen van de eindtijd heen steeds dichterbij komt.

Wees waakzaam, wees wakker.

Ik weet niet precies hoe ik corona moet duiden. Ik weet Gods plannen met de wereld niet tot in detail. Wel weet ik dat Jezus komt, en tot die tijd zal er verdrukking en moeite zijn. Dan zal de duisternis aan ons trekken. Het ongeloof. Er is geestelijke strijd, want ik merk dat ik ook de geest van deze tijd inadem, zodat het me eigenlijk veel nuchterder lijkt om niet te geloven.

Ik las op Bevrijdingsdag afgelopen week een artikel in het dagblad Trouw, waarin verschillende ouderen geïnterviewd werden over hoe het leven was in de jaren na de bevrijding. En ene Herman Zunneberg (82jr) zegt:

'We hadden een echt gereformeerd gezin, 5 kinderen, ik was nummer 2. Elke zondag bezocht je de kerk. Je leerde Psalmen uit je hoofd. Je deed wat je ouders zeiden en die luisterden naar de dominee. Ik zat wel met steeds meer vragen waarop ik geen antwoord kreeg. Onze burens waren behulpzame mensen, maar onkerkelijk. 'Als wij doodgaan, dan gaan we naar de hemel, maar waarom gaan de burens naar de hel?' Mijn moeder werd onzeker van zo'n vraag'

Ja, precies toen was ik met deze verzen van Paulus bezig

'(...) u weet zelf heel goed dat de dag van de Heere komt als een dief in de nacht. ³Want wanneer zij zullen zeggen: Er is vrede en veiligheid, dan zal een onverwacht verderf hun overkomen, zoals de barensweeën een zwangere vrouw, en zij zullen *het* beslist niet ontvluchten.'

Ja, zou het werkelijk? En gaan de ongelovigen dan verloren?

En is corona dan een roepstem van God, dat Jezus komt?

Dat dachten ze in Kolosse ook, maar we zijn 2.000 jaar verder. En in die tussentijd: bij elke epidemie, bij elke ramp werd gepreekt dat het oordeel komt; ... maar waar dan?

Paulus, hoe kunnen we ons wapenen? Wat is dan geloof, hoop en liefde, die ons in de dag zet, in de zekerheid?

Ik kom dan toch weer terug bij die aanhef in de brief, 1 vers 4 en verder:

⁴Wij weten immers, geliefde broeders, van uw verkiezing door God. ⁵Want ons Evangelie is niet alleen met woorden tot u gekomen, maar ook met kracht en met *de* Heilige Geest en met volle zekerheid (...) toen u het Woord aannam te midden van veel verdrukking, met blijdschap van de Heilige Geest'

Dat betekent: Paulus' preken van het evangelie, het Woord, had zo een kracht, dat het in 1 keer alles op zijn kop zette.

Wat eerst nuchter leek bleek een roes, en wat een roes leek blijkt de dag, werd nuchterheid.

Geloven is dan niet de ene theorie tegenover de andere; de ene levensovertuiging tegenover de andere; en hopelijk hebben we gelijk...

Door de Heilige Geest is men er in Thessalonika door gegrepen; het overkwam hen. Hoofdstuk 1 vers 9: 'hoe u zich van de afgoden tot God bekeerd hebt om de levende en waarachtige God te dienen, ¹⁰en Zijn Zoon uit de hemelen te verwachten, Die Hij uit de doden heeft opgewekt, *namelijk* Jezus, Die ons verlost van de komende toorn.'

'de levende en waarachtige God' dienen – dat is het; God is de Levende. En door Zijn Geest gaan de ogen voor je open, en ontdek je veel meer Gods hand in je persoonlijke leven. En ook meer en meer wat betreft het leven om je heen. Tot het wereldgebeuren aan toe. God laat zich daarin niet onbetuigd, Zijn stem klinkt er door heen.

En je beseft meer en meer dat God een geding, een rechtszaak met heel de wereld heeft. Met een ieder van ons. Ook met onze ongelovige burens, die verder zo behulpzaam leven.

En God is niet uit op hun en onze ondergang, maar op ons behoud. Zijn liefde trekt ons. Ook meneer Herman Zonneberg.

Dus ja; de corona-crisis. Wie zal het precies duiden?

Ik geloof in ieder geval dat er een roep, een sprake van uitgaat dat ons er bij bepaalt dat we in de eindtijd leven, waarin toch ooit, eens Jezus Christus zal terugkomen naar deze aarde, om te oordelen de levenden en de doden.

En hoe kan ik dat ooit geloven? Door Jezus nu al als mijn Heer en redder persoonlijk te kennen. Vanuit die relatie, vanuit die kracht van geloof, hoop en liefde kan ik ook hopen en verlangen naar de toekomst.

Want Gods beloften liegen niet. Als God Zijn Zoon uit de dood heeft opgewekt tot een heerlijk leven, dan zal dat ook met Zijn leerlingen gebeuren – hoe weinig ik er nu ook nog van begrijp of zie.

1.

Ontwaak nu wie slaapt, zo spreekt God van Zijn troon,
en Christus zal over u lichten!

Sta op uit de doden, en leef door Gods Zoon,
voordat Hij als rechter komt richten.

Ontwaak en sta op, het gevaar is zo groot!

Wie kiest, o verdwaasde, voor 't leven de dood?

2.

Sta op uit de doden, o zondaar en leef!

Laat Christus de Heer u verlichten!

Sta op uit de doden, o zondaar, of beef
voor God en Zijn laatste gerichten!

Nog roept u de Heiland, en nog is er raad.

Sta op uit de doden! 't Is spoedig te laat.

3.

Gelukkig degene, die wandelt in 't licht,
door Christus de doodslaap ontzezen!

Hoe vaak hier de dag voor de duisternis zwicht,
't zal nimmermeer nacht voor hem wezen.

Ontwaak nu, wie slaapt, zo spreekt God van Zijn troon!
Sta op uit de doden, en leef door Gods Zoon.